

PRI KÁVE

sa tieto komplexy dostali do okrajových polôh miest. Tieto časti miest síce zveľadili na úkor nevzhľadných objektov priemyselných, či skladových areálov a vytvorili akési novodobé brány do našich miest.

- Na strane druhej, svojimi veľkoplošnými kapacitami, rôznymi službami a dostatočnými možnosťami parkovania IAD, odčerpávajú život z verejných priestorov mestských centier. I v centrách miest možno klasifikovať námestia podľa svojej pôvodnej funkcie, ich transformáciu na súčasť peších zón a pod. Pri každom architektonickom počíne treba brať na zreteľ, do akého prostredia sa „vsádza“ nová architektúra, ktorá by mala rešpektovať dané prostredie. Ale sú i vydarené architektúry moderny, ktoré zvalorizovali dané prostredie historickej štruktúry, ako napr. Paris – la Tour Montparnasse, London – Docklands, resp. Barcelona – Múzeum moderného umenia od R. Meiera, a obyvateľstvo ich prijalo.

Ktoré atribúty musí mať verejný priestor, aby bol funkčný a komunikatívny smerom k ľuďom?

- Ako som už spomenula, znakmi verejného priestoru v mestskej štruktúre sú najmä námestia, ako zámerne budovaná mestská scéna, javisko pre rituály a interakcie. Mestá od svojho vzniku dbali na prítomnosť takéhoto priestoru, ktorý umožňoval spoločenské kontakty a správu verejných záležitostí (radnice). Námestie z hľadiska mestotvorného, je priestorom uzlovým. Ulice a nábrežia sú rovnako priestory verejného života, ale sú to líniové prvky mestskej štruktúry, ktoré slúžia skôr na pohyb, dopravu a prechod.

- K najživším urbánnym priestorom patrí námestie, ako verejný priestor na oslavy, podujatia a trhy, ako komunikatívny priestor, prístupný všetkým obyvateľom. Proste námestie dáva „právo“ verejného priestoru, kde panuje sloboda konať, alebo nekonať vôbec – len tak postávať, alebo posedávať.

Ing.arch. Katarína Šináková

Aká je súčasná slovenská architektúra?

- Súčasná slovenská architektúra sa mi zdá často nekonceptná, nesmierne determinovaná silou investora, ovplyvnená rýchlou potrebou návratnosti investície, málokedy realizovaná tak, aby komunikovala so svojim jestvujúcim okolím, myslím z pohľadu osadenia stavieb a tvorby

urbanizmu.

- Je akási rýchlokvasná, hľadajúca svoje miesto v spoločnosti. Samozrejme, neplatí to celkom všeobecne, sú nádherné realizácie z posledných rokov. Architektúra, jej výraz, jej realizácia, je do obrovskej miery ovplyvnená celkovým postavením architektúry na rebríčku hodnôt v spoločnosti a súvisí s celkovou kultúrnosťou národa. Stane sa kvalitnou, keď bude spoločenská potreba po jej kvalite, lebo žiaľ, aj architektúra je svojím spôsobom obchodný artikel.

Aké kritériá by mala zohľadňovať architektúra, zodpovedajúca potrebám aj estetiky dneška?

- Musí zobrazovať pohľad dnešného človeka na svet, jeho potreby, má používať súčasné výrazové prostriedky na vytváranie mikrosvetu človeka, až po celý urbánný priestor v ktorom sa pohybuje. Od interiéru až po tvorbu domu v architektúre a mesta, či osídlenia v urbanizme. Môže tak mať veľký výchovný vplyv na človeka.

Verejný priestor: Aká architektúra patrí do (historického) centra mesta a aká do jeho okrajových častí?

- Ja to vidím tak, že v zásade vždy súčasná, moderná. Nie som zástancom vytvárania historických replík, pokiaľ nejde o špeciálny prípad pamiatkovej ochrany a nie je iná možnosť. Existuje dostatočná škála výrazových prostriedkov, ktoré môže architekt použiť pri tvorbe svojho diela, aby nový objekt bol primeranou súčasťou historického centra, či okrajovej časti. Je potrebné rešpektovať okolie navrhovanej stavby a vedieť aj to, či nový objekt chce byť novou dominantou v danej lokalite, alebo má okolie dopĺňať. Aký je vlastne cieľ návrhu. Špeciálne pravidlá by som nevidela, ide o cítenie priestoru a potrebu funkcií v území.

Ktoré atribúty musí mať verejný priestor, aby bol funkčný a komunikatívny smerom k ľuďom?

- Musí človeka osloviť. Sprvu snád vizuálne, zaujať výzorom, poskytnúť psychický pocit príjemnosti, čo je dané tvorbou merítka stavby a jej detailov, materiálom, výberom farebnosti vo vzťahu k človeku. Ide o tvorbu detailu stavby ako aj detailu priestoru, výber prvkov drobnej architektúry, mestským mobiliérom, vytvorenie kompletného urbánneho priestoru, doplneného osvetlením a zeleňou.

Ilustračné foto: redakcia.

- No a samozrejme musí byť funkčný z hľadiska potrieb človeka, poskytovať ľuďom služby, ktoré potrebujú, pričom celá architektúra aj tvorba prostredia sa odvíja od zvolenej potreby funkcie.

Ing.arch. Pavel Slovák

Aká je súčasná slovenská architektúra?

- Na mňa osobne deprimujúco a devalvujúco pôsobia „úderné“ plátky vizualizácií z realitných portálov a rôznych iných časopisov a médií. Veľmi dobre viem, aká je to „rýchla a nevzretá“